

ביצה כב: (משנה) עד כג: (סוף הפרק)

ביאורים

דבר שאינו מתכוון: מעשה איסור שאדם עושה ללא כוונה, כתוצאה ממעשה היתר. ר' יהודה אסר ור"ש התיר בתנאי שקיימים שני התנאים: א. העושה אינו מתכוון לפעולה האסורה; ב. הפעולה האסורה אינה תוצאה הכרחית של הפעולה המותרת, אלא אפשרית בלבד.

משנה

3 דברים שר"ג מיקל ביו"ט (בניגוד לחכמים): 1. לטאטא בין המטות.
2. להניח מוגמר.
3. לצלות גדי מקולס בליל פסח.

וכך הנהיג ברומא תודוס איש רומי, (וחכמים נחלקו עליו כי נראה שמאכיל קדשים בחוץ)

בעיית הבערה וכיבוי יש כששם בשמים על גחלים (אבל כששם על חרס איז בעיה)

הבעיות בבישום

מהתורה

הבערה, כיבוי,

מדרבנן

נולד

בעיית נולד יש גם כששם בשמים על חרס (רבה) (שחשש לנולד) אסר לעשות זאת - ור' יהודה התיר

אביי ור' יוסף שחששו לנולד אסרו להניח כוסות עם ריח על בגדים ביו"ט,

הבנה אחרת (שנדחתה)

בישום כלים: מח' התנאים במשנה
בישום חדר: כולם מתירים

סוגי בישום שונים

כשמבשם כלים:

אסור לפי כל התנאים במשנה

כשמבשם את החדר:

מח' תנאים במשנה (ר"ג מתיר וחכמים אוסרים)

כשמבשם פירות:

רב, רב הונא: אסור. (לא נכלל בהיתר אוכל נפש)
שמואל, רבא: מותר. (נכלל בהיתר אוכל נפש)

משנה

3 דברים שהתיר ראב"ע (בניגוד לחכמים):

1. פרתו יצאה בשבת לרה"ר כשרצועה קשורה בקרניה לנוי.
2. לגרד בהמה ביו"ט במגרדת של ברזל (ששיניה דקות).
3. לשחוק פלפלין ביו"ט בריחיים המיועדות לכך.

דין גירוד הבהמה ביו"ט במגרדת:

ראב"ע: מותר בכל מגרדת (אף בברזל שעושה חבורה).
ר' יהודה: מותר בעץ (שלא עושה חבורה) ואסור בברזל (שעושה חבורה).
חכמים: אסור בכל מגרדת (אף בעץ שאינה עושה חבורה).

פרה זו היתה של שכינו של ראב"ע, אך בגלל שלא מיחה בה נקראת על שמו.

ראב"ע: כיון שאינו מתכוין לעשות חבורה - מותר.

ר"י וחכמים: גם כשאינו מתכוין לעשות חבורה - אסור, (ומחלוקתם היא האם לגזור אף במגרדת של עץ)

משנה

טומאת רחיים של פלפלין:

החלק התחתון (שהוא של עץ):
טמא משום שהוא כלי קיבול.

החלק האמצעי (אפילו אם אינו של מתכת):
טמא משום שגזרון חכמים בכברה משום כלי ארוג.

החלק העליון:
טמא משום שהוא כלי מתכת

כלי מתכת נטמא גם כשאין לו בית קיבול

משנה

עגלה של קטן:

1. מקבלת טומאת מדרס. (כי הקטן סומך עליה ומיוחדת לשיבה)

2. מותר ליטלה בשבת (ואינה מוקצה - כי תורת כלי עליה).

3. ת"ק: אסור לגוררה על הרצפה (כיוון שחופרת בקרקע ועושה חריץ)
ר"י: מותר לגוררה על הרצפה (כיוון שאינה חופרת אלא כובשת את הקרקע)

ת"ק ור"י מסכימים ש:
חייב גם על דבר שאינו מתכווין (כשיטת ר"י
ובניגוד לר"ש)

מחלוקתם היא:
האם מציאותית העגלה עושה חריץ.